

Informatie Kunstwerk

Titel: Buikje

Wijk:	Stratum
Toponiem:	Alberdingk Thijmlaan, In het Stadswandelpark
Kunstenaar:	Jan Bronner (1881 - 1972)
Materiaal:	Brons, Graniet (Vanga)
Jaar van plaatsing:	1989

Omschrijving

1930-1940. Ongesigneerd. Gegoten in 1988-1989 bij Stijlaart Rumpf. Herkomst: Aankoop Gemeente Eindhoven in 1988. Onthuld 13 mei 1989 door de dochter van de beeldhouwer, Hanna Bensink-Bronner.

In mei 1989 heeft het Stadswandelpark als beeldentuin een belangwekkende uitbreiding gekregen met drie beelden van de hand van Jan Bronner. In de Nederlandse beeldhouwkunst van de twintigste eeuw neemt Bronner een eminente plaats in, omdat hij van 1914 tot 1947 hoogleraar beeldhouwen is aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Als begenadigd pedagoog heeft hij enkele generaties, dat wil zeggen tientallen 'later bekende' beeldhouwers en beeldhouwsters, gevormd. De beelden in het park hebben te maken met zijn chef d'oeuvre en levenswerk het Hildebrandmonument te Haarlem. Kort na de voltooiing van zijn studie aan de Rijksacademie bij Bart van Hove wordt er in 1913 door het Comité tot Stichting van een Hildebrandgedenkteken een prijsvraag uitgeschreven voor een monument ter gelegenheid van de honderdste geboortedag van Hildebrand, pseudoniem van de schrijver Nicolaas Beets (1814-1903). Uit de 26 ingezonden ontwerpen wordt de inzending onder het motto 'Holland' als onbetwiste winnaar door de deskundige jury met De Bazel, Jac van Looy, Derkinderen, Van Hove en Springer gekozen en bekroond. Deze inzending blijkt van Jan Bronner te zijn. Diens ontwerp behelst een achthoekige fonteinbak met op iedere hoek een figuur uit Hildebrands boek *Camera Obscura* en los daarvan het standbeeld van Hildebrand zelf. Door allerlei verwickelingen en gebeurtenissen rond de locatie en door Bronners voortdurende wijzigingen van de figuren komen de beelden eerst in 1948 op een expositie in het Stedelijk Museum te Amsterdam in de openbaarheid. In 1955 worden ze op de internationale beeldtentoonstelling in park Sonsbeek te Arnhem geëxposeerd. Op 1 juni 1962 vindt de officiële onthulling van het monument in de Haarlemmerhout plaats. Vanwege aanhoudend vandalisme staan daar sinds 1983 de originele beelden niet meer, maar vanaf 1986 kopieën.

In 1989 zijn de oorspronkelijke beelden na restauratie in de tuin van kasteel 't Nijenhuis te Heino opgesteld bij de Hannema-De Stuers Fundatie. De drie figuren uit de reeks van acht in het Eindhovense Stadswandelpark zijn afgietsels in brons van de gipsen voorontwerpen, waarnaar Bronner en taille directe zijn uiteindelijke beelden in Euville-kalksteen heeft gehakt. De vervaardiging van afgietsels in brons van de gipsmodellen strookt met Bronners opvattingen, want al tijdens zijn leven zijn onder zijn toezicht afgietsels van het diakenhuismannetje Keesje, Grootmoeder Kegge en Teum de Jager tot stand gekomen. En na Eindhoven heeft de gemeente Schijndel sinds augustus 1991 een bronzen Van der Hoogen in het Janssenpark staan. De bronzen beelden - maar de kalkstenen beelden nog duidelijker - illustreren de sculpturale opvattingen van Bronner, die hij heeft gepropageerd en uitgedragen. Zijn gestileerde beelden zijn uit heldere compacte massa's opgebouwd tot een hecht bouwwerk met oog voor een al dan niet decoratieve behandeling in het vlak of in detail. Daardoor ontstaan beelden met een architectonischmonumentale vormtaal. Voor Bronner was beeldhouwkunst architectuur en architectuur beeldhouwkunst. Zijn parool en tegelijkertijd levensvisie luidt: 'Beeldbouwen is een vorm van leven'.

